

(Oleberg)
28:3
28:4

I det i Slottsarkivet förvarade "Inventarium öfwer Husgerådz Cammaren Pro A^o 1655" upptagas 1656 under rubriken "Efterskrefne Saker som äre ifrån Warsow kombne..." bl.a. följande föremål:

"140 st. allehanda gamla fahnor och fanestakar

1 stoor rödh dammaskfahna med Pällenske wapn

7 st Tromphete phanor dito

2 st hwijta och röda tafftz skiephanor

5 st gamle taffts phanor medh wapn målade

1. kista full medh wapn phanor Swarta sammetz, och små swarta gull i Sillfwer franser, 12 st landt wapner..."

Ha 28:3, 28:4

Av dessa poster övergår (jfr. "Husgerådskammars Rechnung" 1655-60, pag. 331-35) den första om 140 fanor snart till stora rustkammaren; den har utan specificering uppgått i trofé-samlingen och utgör en del av de i Eskil Rosks troféförteckning i Rustkammarräkning 1685 beskrivna polska dukarna.

I Livrustkammarens grundinventarium från 1683 saknas således dessa fanor. Däremot upptagas däri de övriga posterna, så när som på de vita och röda skeppsfanorna samt en av de fem gamla taftsfanorna, vilka enligt Husgerådskammarräkningen alla förbrukats före 1660. Under rubrik "Efterskrefne Saaker, Lefwererades ifrån Husgerådskammaren och till Rustkammaren den 17 Maj A^o 1671" upptagas 1683 (fol. 142-44) följande nummer, som måste anses identiska med de i 1655 års inventarium nämnda:

12 st: Wapner, på swart Sammet och Hwitt Atlask satte, borderade medh Sölfwer och Gull, hwilcka ähre tagne i Pählen, en Sweriges och en deel deel Pählandz wapner, underfodrat medh swart Tafft, (: allenast en uthan Tafft:) och Kåsta Hwartera 10 D^r S^r M^t

4 st Wapner tagne i Pähland, medh rött Sammet, Silfwer i Silckes franssar, medh Hwitt atlask på Sammetet der borderingen hafwer suddat,

5 st: Dito vthan franssar och lärfftt men Borderingen bort-
tagen för ähn dhe hijt komme, Desse 9 stⁿ Kåsta tillsammans--

7 st: Trumpetare Fahnor af rödt Damask om 1 3/4 al: Högdh
och 1 1/4 wådth bredt, hwar på ähr Cronones Wapn i Påhln måh-
lat à 66 Dⁿ

T 8
1 stoor Fahna af grönt, blått och rödt Tafft, 8 1/4 al:
longh och Spetzigh widh ändan, tagen i Påhlen, förgylt måh-
lat med åthskillige Figurer opå, af Hwilcken ähr 3 ändar sön-
der werderas för --

26:4
1 stohr Fahna Heel rödh med en fläckt adler, af Hwitt Tafft,
och ett stort Hwitt Kårss uppå, medh Wasan mitt uthi, 4 3/4
al: longh och 4 2/4 al: bredh, bem^{te} Fahna ähr sammaledes i
Påhlen tagen, i ett Hörn ett stycke Tafft bortrifwit--

1 stoor Fahna af blått Tafft medh Hwitt Taffts Kårss uppå,
7 1/4 al: longh 5 1/2 al: bredt, medh Ste Mariæ beläte måh-
lat, 3 håål der opå, Sammaledes i Påhlen tagen

1 Gammal rödh Damask fahna, kommen ifrån Påhlen medh wapn
måhlade, tagen i Sahl: Konung Carl Gustafs tijdh, bem^{te} Fahna
sunderrifwen, Men stycken deraf förbrukat i Huusgerådz Cammar-
en, till andre styckers förbettrande, bem^{te} fahna Kåstar --

26:3
1 stohr Fahna medh Påhlens Wapn, utaf Hwitt och rödt Tafft,
ähr tagen i Sahl: Konung Carl Gustafs tijdh i Warsso, hwilcken
förwaras för monement -- ".

Till öfvervägande delen äro dessa föremål ännu bevarade; den röda
damastfanan utgår dock tidigt. Genom Livrustkammarens forskningar ha
öfriga nummer till större delen kunnat identifieras. De äro numera
delvis upphängda i Nordiska museets hall. Under sen tid ha de öfvergått
i Statens trofésamling. Annu 1840 upptagas de emellertid i ett Liv-
rustkammarinventarium ("Inventarium öfver Kongl Lif-Rustkammarens
Effecter å Ulriksdal--"; Slottsarkivet), där med tillägget "Aflemta-
de till Ridderholmskyrkan". I avsikt att fastställa deras gamla och
långvariga samband med Livrustkammaren skall här deras vandring genom
samlingens inventarier följas.

De sju trumpetfanorna återfinnas på följande sidor och nummer: 1683, sid.142; 1696, sid.510, nr 233; 1748, sid.497, nr 4; 1803, nr 755; 1840, samma nummer. Vid troféernas bortflyttande från Riddarholmskyrkan 1906 kommo de att ingå i trofé-samlingen. Deras historia är behandlad i medföljande uppsats ur Liv Rust Kammaren Bd I, H. 2. (Bil. A).

erfarenheten 1940
K&S.

På liknande sätt ha de återstående fyra av de fem gamla taftsfanorna vandrat över till troféerna i Riddarholmskyrkan. Två av dem, den med "åtskillige Figurer", och den med "S:te Marias beläte" (1683, sid. 143; 1696, sid.511-12, nr 237 och 236; 1748, sid.498, nr 8 och 7; 1803, nr 759 och 758; samma nr 1840) ha ännu icke återfunnits. De två återstående däremot, fanan med "een Flächt adler"^{28:4} och den med "Påhlnisk Rijkzwapn på"^{28:3} (Livrustkammaren 1683, sid.143-44; 1696, sid.511-12, nr 235 och 238; 1748, sid.497-98, nr 6 och 9; 1803, nr 757 och 760; samma nummer 1840) ha identifierats i trofé-samlingen som nr ^{28:4}280 E och ^{28:3}231 E; de äro avbildade av J. Jonsson i trofé-verket band XXVIII, nr 4 och 3. Ang. deras identifiering se Illustrerad Militär revy. Stockholm 1910. Där ^{28:4}28:4 nägg kragen nämna ^{28:3}28:3 vapnen 1655 resp. 1654.

Slutligen kunna de broderade vapnen på svart och röd sammet på samma vis genom Livrustkammarens inventarier följas fram till vår tid: 1683, sid.142; 1696, sid.521, nr 138 och 252; 1748, sid.505-06, nr 3 och 5; 1803, nr 54 och 765; samma nummer 1840.

K&S.